

РОЗПОС УЖВАЙНИ

Газета Верховної Ради України

№ 121 (871) ♦ Серед, 29 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

Парламентська хроніка

РОБОТИ БАГАТО. ЯК ЗАВЖДИ

Ранкове засідання 28 червня

Під головуванням О.Мороза розпочався черговий тиждень пленарних засідань Верховної Ради України. Депутати розглянули в основному схвалені роздані їм орієнтовний порядок денний на 28 червня — 1 липня. До нього входять такі важливі питання, як зауваження Президента до Закону «Про внесення змін і доповнень в Закон України «Про формування місцевих органів влади і самоврядування», про склад Контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації, змін і доповнень до Конституції, проект закону про місцеве самоврядування та інші. Почали з внесення в порядок денний питань про вивезення ядерної зброї з України та про результати виборів Президента України і органів місцевого самоврядування. Потім розглядали зміни і доповнення до Законів України «Про міліцію» та «Про розмежування повноважень між органами державної влади України і Республіки Крим». Депутати підкреслювали неприпустимість ситуації, що склалася у Криму, де міністром внутрішніх справ призначено непрофесіонала — заставного армійського генерала Кузнецова, який третину спецагентів «Беркут» використовує не для боротьби з організованою злочинністю, а для охорони президента Мешкова і його сім'ї. Структура органів внутрішніх справ України, наголосувалося, має бути цілісною, з єдиним підпорядкуванням.

Костянтин ПАРИШКУРА.
Фот. Олександра КЛИМЕНКА.

«Столиця» перемагає в столиці

Як зазначили на прес-конференції лідери Руху В'ячеслав Чорновіл і Володимир Черняк, вибори Президента, голів та депутатів Рад усіх рівнів закінчилися «нічиєю поразкою комуністів», бо єдиний лівий кандидат не пройшов до другого туру. На думку рухівців, «можливо домінування комуністів в Україні нема, а з успіхом Л. Кучми посилюються приховані проімперські тенденції».

Підсумком виборів стало й підтвердження того, що демократи, які не можуть об'єднатися, не можуть і нормально організувати передвиборчу кампанію. Там, де вони досягли єдності, є й відповідні результати: зокрема, об'єднання демоксів «Столиця» (Київ), яке згуртувало 6 політичних та 20 громадських організацій, вже здобуло 38 мандатів з 75 на виборах до Київради, а лідер

«Столиці» В. Черняк вийшов до другого туру на виборах мера Києва.

А гаслами прес-конференції можна назвати два вислови: «Перехід до демократії в Україні мирним шляхом неможливий, а на силові методи не здатний народ» і «Наша перемога неможлива, але неминуча». Що б це означало, лідери Руху детально не поясняли.

Продиктовано в номер

Врятовано для держави

«Старої творчості додержане вино...» — цими словами видатного українського поета Миколи Зерова висловили організатори естетичну й емоційну сутність виставки «Врятовано для України». Вона відкрилася в Києві напередодні третьої річниці заснування митної служби України завдяки зусиллям Державного митного комітету України та «Українського дому». В експозиції — ікони, народне декоративне мистецтво, книги, стародруки, колекції монет і медальє, твори живопису, графіки, скульптури. Всі ці історичні й культурні цінності збережені митною службою нашої держави лише за останні три роки.

Вручено вірчі грамоти

Посол України у Грузії А. Касьяненко вручив вірчі грамоти глави держави Е. Шеварднадзе. Під час дружньої бесіди підкреслювалася важливість дальшого розвитку традиційних добрих відносин між українським та грузинським народами.

Проти шостого блоку

26 червня виборці Кам'янсько-Дніпровського району не лише голосували за кандидатів на Президента України, вибирали голову і депутатів місцевих Рад, а й висловили своє ставлення до будівництва на території району сховища для зберігання відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС. Результат: 7969 виборців «за» і 14994 — «проти».

Другим питанням референдуму було: «Ви за введення шостого блоку Запорізької АЕС до визначення території навколо Запорізьких ДРЕС і АЕС, до прийняття закону України про атомну енергетику?». «За» — 8864, «проти» — 14044.

Слово за Верховною Радою і Президентом України...

Звіріники об'єднуються

З метою ефективного взаємодії та співробітництва в умовах економічної нестабільності та різкого погіршення стану звірівницьких господарств створено оргкомітет з підготовки установчої конференції Асоціації звірівників України. Оргкомітет, очолений головою Павлівського звірогосподарства з Івано-Франківщини А. Турчаком, запрошує до співробітництва всіх зацікавлених осіб і пропонує провести установчу конференцію Асоціації у вересні цього року. До планів Асоціації входить підготовка і проведення першого в Україні хуторного аукціону, його презентація на світовому ринку. Крім А. Турчака, до оргкомітету ввійшли також народний депутат України Ю. Вуздуган, голова Солідарних профспілок України О. Шейкин та інші особи.

Москва: пограбовано Монетний двір

Здається, такого великого пограбування у всесвітньвідомому Московському монетному дворі (який охороняється нарівнімі стратегічними ракетами) ще не було. Грабників порушили сигналізацію і проникли на склад готової продукції. Серед вкрадених цінностей — золоті колекційні монети серії «Російський балет» (вартість кожної — сто тисяч рублів). Загалом пограбовано цінностей на суму 47 мільйонів рублів.

ЧОМУ СМІЮТЬСЯ КОСАРІ

Таких розкішних трав, як на початку нинішнього літа, не помічалося давно. Навіть не вижухаючи з Києва, можна було зауважити щось дивне: клерки з різних столичних установ, геть далеких від аграрної специфіки, скинувши краватки, завзято обкошували свої клумби та газони неклеманими косами. Ці люди мали урочисто-смішний вигляд, але таку буйну траву просто тріх було не косити. Не мувалися нею, не складали в стіжки. А потім ті самі клерки, люто перекушуючи зубами канцелярські скріпки, лялали погоду — бо йшли дощі й зводили все нанівець. А в кабінетах, мов голодні кози, мекали телефони. Було не до них. Мабути, ті косарі, у яких сіно моголо на цілих десятках гектарів, лиш похмуро пісміювалися над забавками городян: нам би ваші клопоти. Та ось дощі, зається, виухли. Заусміхалися косарі — мусить бути у цьому світі хоч щось так, як воно треба...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Кабінеті Міністрів України

УЗГОДЖЕНО ЦІНУ
НА НАФТУ

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про ціну на нафту, що поставляється з Російської Федерації.

Установлено, що ціна на російську нафту, яка закуповується для потреб України всіма суб'єктами підприємницької діяльності незалежно від форм власності, визначається відповідно до Протоколу узгодження ціни на нафту до Угоди від 19 березня 1994 року між урядом України і урядом Російської Федерації про умови поставок нафти і нафтопродуктів та їх транспортування по території України.

Мінекономіки разом з Держкомнафтогазом, Міністерству зовнішніх економічних зв'язків надано право давати роз'яснення щодо застосування зазначеного Протоколу при закупівлі російської нафти.

ПРІОРИТЕТНІ
НАПРЯМИ НАУКИ

Кабінет Міністрів України прийняв постанову про реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки. У ній схвалено концепції пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, розроблені Державним комітетом з питань науки і технологій та Міністерством економіки за участю заінтересованих міністерств, відомств і академії наук. Зокрема, пріоритетними визначено такі напрями, як охорону навколишнього природного середовища, здоров'я людини, виробництво, переробка та збереження сільськогосподарської продукції, екологічно чиста енергетика та ресурсозберігаючі технології та ряд інших.

Відповідно до постанови уряду при Державному комітеті з питань науки і технологій утворюються координаційні ради з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Державному комітетові з питань науки і технологій разом із заінтересованими міністерствами, відомствами, місцевими державними адміністраціями, академіями наук доручено забезпечити відповідно до концепції пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки формування системи науково-технічних програм.

СТВОРЮЄТЬСЯ
МІГРАЦІЙНА
СЛУЖБА

Відповідно до Закону України «Про біженців» Кабінет Міністрів прийняв пропозицію Міністерства у справах національностей та міграції про створення органів міграційної служби в областях, містах Києві та Севастополі. При самому міністерстві створюється департамент міграції. Протягом 1994–1995 років дане міністерство за погодженням з Мінфіном та відповідними місцевими держадміністраціями мають створити регіональні пункти тимчасового розміщення біженців.

Прес-служба Президента України і Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

ВІДЗНАЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКИХ
ПРОМИСЛОВЦІВ

27 червня у престижному паризькому готелі «Мередіа-Етуаль» відбулося урочисте вручення Міжнародного призу «За технологію та якість 1994», яким відзначається продукція, що завоювала авторитет на світовому ринку.

Серед 60 відзначених підприємств з 20 країн світу — 5 українських: «Азовмаш» (м. Маріуполь), підприємство «Веда» (м. Київ), концерн «Стірол» (м. Горлівка), кабельний завод (м. Одеса) та металургійний комбінат (м. Вільногірськ Дніпропетровської області).

Укрінформ.

ХТО Є ХТО

Народний депутат Олександр ЯКОВЕНКО:

МОЛОДЬ ЗАСЛУГОВУЄ НА
КРАЩУ ДОЛЮ

Олександр Миколайович Яковенко — народний депутат від Єнакієвського виборчого округу № 124 Донецької області, голова Комісії з питань молоді, спорту і туризму. Народився 1952 року в робітничій сім'ї. Батьки — потомствени доменщики. Свою трудову діяльність також почав у доменному цеху Єнакієвського металургійного заводу. З величчя долі потрапив до Криму, до піонерського табору «Артек». Як він пояснює, у нього виходила робота з молоддю шкільного віку. Те відрядження тривало п'ять років. Працював на комсомольському будівництві в Ялті. Закінчив Костромський педагогічний інститут (вчитель історії та суспільствознавства). Викладав в училищі, середній школі, займався науковою роботою в галузі історії. Перебував на радянській роботі, трохи займався підприємницькою діяльністю. Останнє місце роботи — завідувач відділом екології Єнакієвського міськвиконкому. Обружений. Має двох дітей-школярів.

— Протягом останніх років багато займався відродженням Компартії, — сказав О. Яковенко.

— Отож, ви — член КПУ?

— Так. Секретар Єнакієвського міськкому Компартії.

— Чи має сенс об'єднання в одній комісії питань молоді і спорту?

— Мені імпонують навіть праві, які часто говорять, що треба зберегти націю і в інтелектуальному, і в фізичному розумінні. Це прекрасне бажання. Але наші опоненти ні-

чого не роблять для досягнення мети, лише самі демагогічні заяви. У подібній ситуації, яка виникла сьогодні, розділяти питання молоді і спорту, як на мене, було б недоцільно. Вони ж доповнюють одне одного, створюючи своєрідну гармонію.

— Як же ваше особисте ставлення до спорту?

— Вважаю себе прихильником спорту, фізичного гарту. Але болячки бувають різні. Є теоретики, які наближаються за рівнем до профе-

сіоналів. Себе до таких не відношу. Я, швидше, активний фізкультурник. Колись серйозно грав у футбол, займався боксом. Останніх років шість віддаю перевагу східним єдиноборствам. Фізична активність — мій спосіб життя. Стараюся і своїх синів та доньку виховувати в такому ж дусі.

— Розкажіть про вашу комісію.

— Команда у нас підбрала досить авторитетна і дієздатна. Була спроба нав'язати нам політичні розмови. Але одразу визначилися, що займатимемося справою, а не балаганієм. Отож, найсерйознішим чином розвиватимемо свої напрями. Молодь у нашій країні заслугує на кращу долю.

... Коли збираєш виключити магнітофон, Олександр Миколайович додає:

Хотів би, щоб мене не розцінювали як такого собі яскраво-чорного. Молодь, як на мене, на цьому важливому етапі не повинна бути запойнізованою, а навпаки — розкутою. Щоб у неї був інтелектуальний вибір, щоб її

не вели на повіку, як це робили колись і намагаються зробити тепер загони УНСО. Молода людина має право на вибір. Але для цього їй необхідно створити всі необхідні умови. Скористаюся не з сими літературним словом: зашореність будь-якого колючого згубна для всіх. До речі, й для депутатів Верховної Ради. У виступах 80 відсотків — судяча демагогія. Причому з обох боків. Розумію, що політичні пристрасті відводять нас убик від серйозних проблем. Від цього не витягують ані комуністи, ані праві. Минь певний час подібної роботи — і нас звідси просто викнуть...

Записав
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про державну підтримку
розвитку фізичної культури
і спорту в Україні

З метою створення умов для реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту вищих досягнень, підготовки та участі спортсменів України у XXVI літніх (1996 року) та XVIII зимових (1998 року) Олімпійських іграх постановляю:

1. Затвердити Державну програму розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

2. Виконавчим комітетам місцевих Рад народних депутатів за участю структурних підрозділів міністерств та відомств на місцях розробити до 1 вересня 1994 року регіональні програми розвитку фізичної культури і спорту.

3. Заснувати 100 стипендій Президента України для талановитих перспективних спортсменів України.

4. Кабінету Міністрів України:

покласти у двомісячний строк проект положення про стипендії Президента України для талановитих перспективних спортсменів України;

вирішити питання щодо встановлення матеріальної винагороди для чемпіонів та призерів Олімпійських ігор, чемпіонатів світу, Європи;

затвердити до 1 жовтня 1994 року план заходів щодо розвитку зимових видів спорту і підготовки спортсменів України до XXVIII зимових (1998 року) Олімпійських ігор;

забезпечити у межах асигнувань, передбачених державним бюджетом, фінансування участі збірних команд України в офіційних міжнародних змаганнях та проведення фізкультурно-спортивних заходів.

м.Київ,
22 червня 1994 року.

Президент України Л.КРАВЧУК.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про надання тільки релігійним
організаціям

Ураховуючи те, що релігійні організації існують в основному за рахунок пожертвувань віруючих, відіграють значну роль у духовному відродженні суспільства, піклуються про вихор, нездолених, інвалідів, беруть участь у благодійницькій діяльності, постановляю:

1. Установити, що стягнення з релігійних організацій плати за електричну енергію, що відпускається їм на комунально-побутові потреби, здійснюється за тарифами, передбаченими для міського населення.

2. Звільнити від обкладання ввізним митом товари, що надходять релігійним організаціям з-за кордону як гуманітарна та матеріально-технічна допомога.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

м.Київ,
22 червня 1994 року.

Президент України Л.КРАВЧУК.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про створення Комісії з питання
використання ансамблю Софійського
собору та Києво-Печерської Лаври

Враховуючи виняткове значення Софійського собору та Києво-Печерської Лаври як культурних і духовних центрів, з метою вивчення питання про їх даліше використання,

утворити Комісію у такому складі: Жулинський М.Г. (голова), Гусаків В.М., Данишків І.П. (заступники голови), Ачкасова В.Н., Кендзьор Я.М. (за згодою), Кибальний Ю.Д., Кравець І.М., Стігінський Б.С., Серда В.Г., Толочко П.П., Яковина М.М.

Комісії до 1 серпня 1994 року підготувати і внести пропозиції щодо подальшого використання вказаних архітектурних ансамблів.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
22 червня 1994 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо сприяння
будівництву житла для молоді
шляхом іпотечного кредитування

1. Визнати за необхідне ширше залучати позабюджетні джерела фінансування для надання допомоги молодим сім'ям у будівництві житла, розвивати довгострокове кредитування житлового будівництва і придбання житла, використовуючи при цьому як один з його видів іпотечне кредитування.

2. Створити робочу групу з розробки Положення про житлові кредити для молодих сімей та розвиток іпотечного кредитування в Україні.

3. Робочій групі розробити і подати до 1 вересня 1994 року Кабінету Міністрів України проект Положення про житлові кредити для молодих сімей та розвиток іпотечного кредитування в Україні, а також проекти інших нормативних актів з цього питання.

4. Кабінету Міністрів України внести до 1 жовтня 1994 року на розгляд Верховної Ради України проекти законодавчих актів у галузі розвитку іпотечного кредитування.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
22 червня 1994 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про повернення релігійним
організаціям культового майна

На виконання статті 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»:

Місцевим органам державної виконавчої влади забезпечити до 1 грудня 1997 року передачу у безоплатне користування або повернення безоплатно у власність релігійних організацій культових будівель і майна, які перебувають у державній власності та використовуються не за призначенням.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
22 червня 1994 року.

Підземні газосховища майже порожні...

Віце-прем'єр-міністр України Валентин Ландик затвердив порядок розрахунків за природний газ. Згідно з цим документом з першого червня поточного року підприємства Мінінформу та Міннашпрому кошати за спожитий газ (з урахуванням його транспортування), переаховують безпосередньо підприємствам корпорації «УкрГаз» та державному комунальному підприємству «Київгаз».

Редакція попросила прокоментувати цю подію голову корпорації «УкрГаз» Михайла МАЦЯКА.

Хочу, перш за все, констатувати, що газове господарство України перебуває у скрутному становищі. Ось один лише приклад. В минулому році, скажімо, на кінець травня було закачано в підземні газосховища більше мільярда кубометрів газу. На сьогоднішній день — майже нічого. На осінньо-зимовий сезон 1993—1994 років «УкрГаз» має запас 17 мільярдів кубометрів блакитного палива. Якщо ситуація не зміниться, то забезпечення газом у IV кварталі 1994-го і I кварталі 1995 року не тільки промисловості, а й комунально-побутових споживачів стане вкрай проблематичним.

В чому причина? Вона, в основному, в незадовільних розрахунках за природний газ. Причому борг постійно зростає. Як поглянути на цю проблему по-іншому. Обсяги випуску промислової продукції падають, а споживання га-

зу залишається на тому ж рівні, що й раніше, а в деяких випадках навіть збільшується. Це, зокрема, характерно для багатьох підприємств Дніпропетровської, Донецької, Харківської областей, Республіки Крим.

Згідно з постановою Кабінету міністрів України від 3 січня 1994 року з підприємствами Мінпрому і Міннашпрому розрахунки за газ і його транспортування по території нашої держави проводилися акціонерним товариством «УкрГазпром» і, безумовно, корпорація «УкрГаз» не мала інформації щодо заборгованості згаданих міністерств. Враховуючи це, Державний комітет України з нафти і газу розробив нові критерії в цьому напрямку, які й затвердив віце-прем'єр-міністр України В. Ландик.

Надалі, як уже згадувалось, підприємства Мінпрому та Міннашпрому розрахову-

ватимуться за природний газ у конвертованій валюті за світовими цінами безпосередньо з підприємствами «УкрГазу». На останніх, у свою чергу, покладатиметься обов'язок протягом двох банківських днів переказати валюту, що надійшла за газ, поставачам газу.

Слід, на мою думку, нагадати про те, що у разі не своєчасної плати за газ, приданий підприємствами Мінпрому та Міннашпрому для власного споживання і потреби народного господарства, зазначені підприємства сплачують пенью (чого раніше не було) у вільно конвертованій валюті або російських рублів на умовах угоди про поставки у 1994 році природного газу з Росії та Туркменістану.

До Речі, Російська Федерація і Туркменістан спроможні забезпечити Україну газом у повному обсязі. Але для цього потрібна суворотрапуватися партнерських стосунків. Проте та система оплати природного газу, яка існувала в нашій державі, не може задовольнити потреб чужинців палива в Україні.

Може виникнути запитання: чому зараз ніяких заходів не вживається до боржників?

Тут однозначної відповіді немає. Сьогодні борг за використання природного газу всіма споживачами становить більше 14 трильйонів карбованців. Зокрема населення платить за газ у 13 разів менше, ніж він коштує. Те ж саме стосується бюджетних і комунально-побутових споживачів. Різницю в сумі 8,2 трильйона карбованців повинен компенсувати бюджет, але там, як відомо, порожньо. Решта боргу — більше 5 трильйонів карбованців — за промисловістю, в т.ч. у ВКВ за підприємствами Мінпрому і Міннашпрому. Дисципліна в оплаті газу цими підприємствами вкрай незадовільна. А керівництво зазначених міністерств нічого кращого не придумало, як подати перелік боржників для відключення їх від мережі газопостачання. Не попередивши при цьому півдальності підприємств і місцеві адміністрації. Словом, перекалати уся відповідальність за порушення технологічного процесу, можливі аварії на заводах і соціальне становище робітників на газозаводах і місцеву адміністрацію, сподіваючись чужими руками вирішити свої проблеми. Але виникає запитання: для чого тоді цим міністерствам доручено управляти державними підприємствами? Тому вважаю, що Кабінет міністрів у цій ситуації займає незрозумілу і нетверду позицію.

Факт і коментар

Півмільйонний грант для Запорізької АЕС

Від імені уряду США американське Агентство з торгівлі і розвитку уклало із Запорізькою атомною електростанцією угоду про виділення станції гранту в півмільйоні доларів. Його суму 300 000 доларів для дослідження можливості будівництва сховища сухого типу для використаного ядерного палива. Додатково 200 000 доларів внесе американська фірма «Док інжиніринг енд сервісес», яка проведиме ці дослідження.

Том Сімонс, посол з особливих доручень, директор допомоги новим незалежним державам у держдепартаменті США:

— Це дуже важливий крок, який відкриває двері на шляху до розв'язання проблеми зберігання відпрацьованого ядерного палива і розбудови системи безпеки використання ядерної енергії. Це те, що стосується всієї планети. І працювати над її розв'язанням, а саме зайвий раз підтвердила аварія на Чорнобильській АЕС, ми маємо всім разом. «Док інжиніринг енд сервісес» має великий досвід роботи над проблемою зберігання відпрацьованого ядерного палива. Дослідження можливості будівництва сховища — лише перший етап проекту, згідно з яким мають бути залучені значні інженірингові сили і будівельні потужності. Передача американських технологій і «ноу-хау» стане основною частиною цього проекту.

Хотів би зазначити, що Агентство з торгівлі і розвитку уряду, і ми вже фінансували такі проекти, як дослідження системи контролю повітряного руху і реконструкції аеропорту у Борисполі, сільськогосподарської бізнес-центр, підвищення ефективності захисту довкілля на Запорізькому алюмінієвому комбінаті і дослідження на Дніпровській електростанції щодо переведення її з вугільного палива на природний газ. Сьогодні ми розглядаємо ще кілька інших пропозицій української сторони.

Володимир Бронников, генеральний директор виробничого об'єднання «Запорізька АЕС»:

Ми відчепи американському уряду, який з розумінням поставився до проблем Запорізької АЕС — найбільшої атомної станції Європи. Кінцевий результат буде комерційно вигідний не лише для внутрішніх споживачів електроенергії нашої АЕС, бо вона — найдешевша в Україні, а й для споживачів у країнах Заходу.

Ми обрали передачу на сьогодні технологію зберігання відпрацьованого ядерного палива компанією «Док Пауер» зі США. І не лише Запорізька атомна, а й інші АЕС України, створивши у себе такі самі системи, зможуть безпечно працювати протягом свого існування. Ця технологія, сподіваємося, буде прийнята нашої станції й буде поділена на інші. Нині вона єдина, що має загальну ліцензію Комітету з ядерних нормативів США.

А що доля ядернопаливного циклу в Україні така сама, як і в Сполучених Штатах, ми найвищою підємо близькими шляхами: коли кожна станція зберігає у себе відпрацьоване паливо протягом терміну її експлуатації, а потім передає державі на тривале зберігання. Дуже у найближчому майбутньому ми нарешті зможемо перейти на систему повторного використання ядерного палива. Сьогодні цього не робиться навіть у такій багатій країні, якою є Сполучені Штати.

Укладена у Запоріжжі угода, якщо вона буде здійснена, зробить атомні станції України безпечними.

Важливим розділом проекту стане ліцензування роботи з громадськості. А для цього необхідно провести технічне розв'язання в органах державного регулювання. Мінпрому та держатоматалай, й показати народова України, який не зник жити під захистом закону про використання атомної енергії, що виконання угоди підвищить безпеку, в широкому розумінні. Як з позиції ядерно-радіаційної, так і з позиції енергобезпечності країн.

Якщо ми нормально пройдемо весь шлях, то через 18 місяців зможемо поставити перший контейнер з відпрацьованим ядерним паливом на зберігання.

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Розмову веде
Галина НЕМЧЕНКО.

Звернуть увагу

Клондайком енергоносіїв було названо Україну в публікації газети «Голос України» (7 вересня 1993 р.) Американський гіст Черкас цим називався привертнути увагу господарників до такого виду нафтового, як етиловий спирт, що успішно використовується автотранспортом багатьох країн, зокрема Бразилії, Таїланду, Сингапуру. Телефонні дзвінки до офісу, бказаному в тому газетному інтерв'ю, засвідчили: ідея зацікавила багатьох аграріїв у різних регіонах України.

Але виявляється, над проблемою створення альтернативних видів нафтового досить палідо і успішно працюють і вчені України. Зокрема, технологію промислового виробництва того ж етилового спирту розроблено на кафедрі двигунів внутрішнього згорання Миколаївського кораблебудівного інституту. Із завідувачем

кафедри, доктором технічних наук, професором Анатолієм ШКВАРОМ і його розмова про нові розробки в пошуках того самого клондайку енергоносіїв, які зараз так потрібні нашої державі.

— Вважаю, за нинішніх умов сільське господарство має змінити стратегію загосподарювання паливом, наробуючи виробництво альтернативних його видів у себе.

Перспективними можуть бути: етиловий спирт (замініник бензину) і газогенераторний газ з відходів сільськогосподарського виробництва (замініник дизельного палива). Тим більше, що спирт можна одержувати з різноманітної сировини: соку сільських культур, цукрових буряків, відходів переробляння фруктів. А генераторний газ — з деревної маси і пресованої соломи.

І все ж таки — клондайк

зельного пального може заощадити його 8—11 відсотків. При цьому на кожен кілограм дизельного пального витрачається 77—125 грамів твердого пального у вигляді тирси або пресованої соломи.

Ми вже понад три роки працюємо над проблемою альтернативних видів пального і досягли непоганих результатів. Зокрема, створено унікальну технологію перенання спирту, яка забезпечує зменшення енерговитрат у п'ять разів у порівнянні з досі відомими. На базі серійного устаткування одного з оборонних підприємств ми маємо можливість випускати спиртоустановки продуктивністю до 400 літрів на годину. Зараз завершуємо роботи з патентування і технології в Україні та за рубежом.

— Тоді дозволило запитати, чому ж ми й досі нічого

не знаємо про ці установки, не зустрічаємо їх на сільськогосподарських підприємствах чи у фермерських господарствах?

— Ми спробували вийти на дрібнісерійне виробництво спиртоперегонних установок, однак забракло грошей. Тому довелось укласти контракт з однією з комерційних структур Миколаєва. Разом створили два дослідні зразки. Вони пройшли випробування і тепер їх виготовляємо й продаємо. При цьому з'ясувалось, що до умов, які висуває вітчизняний бізнес, ми не готові. А наші, так би мовити, партнер, рекламуючи власну продукцію, жодним словом не спромігся обмовитися про авторів винаходу (хоча спеціалісти кафедри проектували, монтували, випробували й дозволили виробити потрібні параметри). Звичайно, в ци-

— Чи реальне сьогодні виробництво названих вами видів пального? Може статися, що ці роботи вимагатимуть капіталоукладень набагато більших, ніж потрібно для реконструкції вітчизняної нафтохімічної промисловості. Чи слід розраховувати тут на швидку окупність?

— Удаємось до таких простих розрахунків. В середньому на кожний гектар ріллі для сільськогосподарських робіт потрібно 100 кілограмів бензину і 150 кілограмів дизельного пального. Під час перероблення врожаю з одного гектара можна одержати спирту 2.200 кілограмів з цукрового буряка. 1.500 — з топинамбуру, 1.000 — з люцерни, 1.500 — з зернових культур. П'ятеро кілограм спирту замінює кілограм бензину. Отже, скажімо, один гектар буряка забезпечить моторним спиртом роботи на 14,7 гектара інших культур (топинамбуру — 10 гектарів). Не треба забувати й того, що під час виробництва спирту утворюється брага (барда) — чудовий білковий корм для худоби.

Використання генераторного газу як додатку до ди-

Продиктовано в номер

Вітаємо молодих колег

В Інституті журналістики при Київському університеті ім. Тараса Шевченка відбулося урочисте вручення дипломів випускникам. 98 молодих людей здобули право навчатися журналістами, про що їм і повідомив директор Інституту Анатолій Москаленко. Значимим, що перший випуск власне Інституту, бо тільки минулого року його було сформовано на базі факультету журналістики. «Голос України» вітає молодих колег.

Лазер проти катаракти

Розширюючи свої послуги центр мікрохірургії ока, відкритий у Чернівцях. Віднедавна тут почали лікувати пацієнтів, що хворіють на гострі форми катаракти. Безболісні операції, після яких повністю повертається людям зір, є найкращим з допомогою лазера. І вже дев'ять років відсотків хворих знову стають зрячими. Чернівцеські офтальмологи здійснюють також пересадку очних кришталиків. І теж — на рівні світових стандартів. З послуг центру вже користуються мешканці західних областей України. Ініціатором створення цього закладу став лікар Олег Кучурян, який сам раніше переніс травму ока і вирішив присвятити себе офтальмології.

Вбивство фермера

Трагічно загинув один із зачинателів фермерського руху на Сумщині, заступник голови обласної організації фермерів Григорій Вербицький. Вдень його викликали до дому, а потім — почулися постріли. Вбивця діяв професійно. Перший постріл — у груди, другий, зблизика — у голову. Хто і за що розправився з Вербицьким, з'ясує слідство.

Добро зустрілося вчасно

Дмитру Богуславському, Федору Дяденку, Viktorу Пережуху, Василю Тимку — випускникам Стріпської школи кобзарського мистецтва — в Україніському фонді культури було вручено (яке за традицією, бо це другий випуск) інструмент за здобутим фахом — бандури. Тут також вручили посвідчення про присвоєння звання «Народний художник України» майстрам декоративно-прикладного мистецтва Марії Ралко та Станіславу Адаменку. Примісна церемонія відбувалася в залі, де розгорнуто експозицію картин відомого самодіяльного художника Івана Приходька «Ще не вмерла Україна». І все це дуже гармоніовано. Тому й мовилися слова, що маленьке свято сталося не тому, що воно є в календарі чи могло б у ньому бути, а тому, що зустрілося добро з людьми саме тоді, коли їм це найпотрібніше — у віці творчих пошуків, добрих починань, сміливих мрій. Про це говорили, вітаючи іменинників, голова Українського фонду культури Борис Олійник, відомий кобзар Василь Литвин та інші.

У ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТУРУ УКРАЇНИ

У Харкові відбувся кушувий навчально-методичний семінар працівників слідчих органів прокуратури України з питань особливостей розслідування кримінальних справ про розкрадання паливно-енергетичних ресурсів, коштів у банківській системі та про розкрадання в деяких інших сферах економіки.

З доповіддю про стан роботи органів прокуратури України з питань розслідування кримінальних справ про злочини в сфері економіки виступив перший заступник Генерального прокурора України Олег Литвак.

Учасники семінару поділилися досвідом організації розслідування справ зазначеної категорії й обговорили проблеми, які потрібно вирішити для поліпшення цієї роботи.

Українформ.

Діти бавляться прапорами. А хто дітьми?

Будь-яку, державу можна розвважити, створивши три проблеми: національну, мовну, релігійну. Використавши останню, можна поступово і непомітно змінити національне обличчя, духовність будь-якого народу. Такою була головна думка у доповідній записці міністру освіти, президенту Академії педагогічних наук, голові Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України. А причина появи такої доповідної — масові наїзди на Україну численних протестантських місіонерів, впровадження у школах та дитсадках так званих міжнародних релігійних програм (яких немає в жодних списках і документах ЮНЕСКО) «Християнська етика і мораль», «Міжнародна програма для шкіл», «Comisn», «Школа майбутнього», які насправді міжнародні з єдиної причини — заборонені або непопулярні у себе на батьківщині.

Сьогодні по всьому світу налічується близько 14 000 сектантських організацій, напри-

клад Адавентисти сьомого дня, свідки Єгови, церква Муріна, Біль братство. Жодна з них не має офіційного доступу на центральні канали телебачення та радіо, не завжди може швидко стати за послуги приватних або комерційних каналів. Так відбувається в усіх країнах, тільки не у нас. Український місіонер, столичні й обласні стаїоні — для конференцій, симпозіумів, семінарів будь-яких протестантських спрямувань. Державні школи перетворюються... Та хоча б на щось схоже до «Школи майбутнього», підприємство Корпорації «Інтернаціоналістична освіта» (США). Саме роботою цих шкіл, а їх в Україні вже 20, і зацікавила робоча комісія Міністерства освіти.

Можливо, у цей момент хтось скаже: це не набридло вивчати безбожників? Чим шкільне навчання до віри, тим краще. Але не кожна доросла веде до храму. І навчаючи віри в Бога, не варто забувати,

що на світі існують математика, граматика, речі міські, але ж необхідні. За результатами перевірки першого класу 86-ї київської школи, що запровадила не ліцензовану Україною методику Корпорації, стало зрозуміло, що діти дуже відстають від своїх ровесників. З 19 першокласників 15 написали диктант на диктуй, четверо — на трикут. 50 відсотків п'ятикласників, які навчаються за програмою «Школи майбутнього», взагалі не змогли впоратися з контрольною роботою. Тоді як 82 відсотки їхніх ровесників з паралельного класу, котрі вчилися за державною програмою, впоралися з такою ж контрольною без проблем. Як зазначила перевірка всіх 20 навчальних закладів, якість знань та успішність у них значно нижча, ніж у звичайних школах, не кажучи вже про ліцеї. Дарма, що програми американські, вони не надто випливають до нашої системи освіти. То, можливо, було варто спершу кілька разів перевірити, а не експериментувати на дітях, яким доведеться вельмишми власними зусиллями, а також

зусиллями легковірних батьків та вчителів, але вже з інших шкіл, назагалом втрачене. І чи кожен надовжене?

І ще один момент. Процес навчання, як правило, супроводжується виробленням за десяти років традицій і звичаїв. Наприклад, коли дитина хоче спитати щось у вчителя, вона підіймає руку. Якщо слухач «Школи майбутнього» хоче поставити запитання, або коли вчитель запитує, хто не зрозумів сказаного, він підіймає... жовто-синій прапор. Які знання переферяться під американським прапором... А коли учень не виконав домашнє завдання, то, очевидно, він підніме білий прапор? Безглуздя? Дитячі іграшки? А можливо, за чим стоїть щось більше. Зневага до державної символіки. Впровадження національних символів та ідей іноземної держави до державних шкіл України.

Якою буде відповідь трипоясних відомств, до яких і правлено доповідні записку, покаже час. А поки що держава дозволяє гратися зі своїм прапором, як на залізничному пероні: відмахнувшись — зелене світло. Мерщій до постатетичної України!

Наталія ФІЛІПЧУК.

ЗАМІСТЬ ЖЕУ — ПРИВАТНА КОМПАНІЯ

Уперше в Одесі створили таку на базі ЖЕУ-32 Центрального району міста. Експеримент задумали міське управління житлово-комунального господарства і американська приватна фірма «Падко». Відтепер 84 житлові будинками та пов'язаним з ними комунальним господарством керуватиме недержавна менеджерська компанія. Очікують, що вона зуміє краще, ніж було досі, налагодити обслуговування мікрорайону, оперативніше відгукуватиметься на запити його мешканців. Одночасно всі будинки залишаються у власності міста, квартплата не змінюється, розцінки за

комунальні послуги — державні. А дітям же розвиватиметься приватна компанія передусім за рахунок наведення порядку в платежах за квартири й комунальні послуги (ніні близько чверть громадян — постійними боржниками), зведення в оренду нежитлових приміщень, виконання підприємств. Причому більша частка усіх цих коштів йтиме на утримання й ремонт житла. Після річного експерименту буде вирішено, чи поширювати таку практику на інші мікрорайони міста. На це сподіваються.

Георгій ВОРОТНЮК. Одеса.

«Гуртожиток» для самотніх

Ще древні казали, що людська доброта і совість пізнаються не під час застілля, а в скруті і життєвих випробуваннях. Такий період настав сьогодні для багатьох самотніх старих. Однак Славутська районна державна адміністрація, яку очолює Анатолій Роздобудько, попри всі фінансові негаразди, такі прагне поліпшити життя пенсіонерів, інвалідів, самотнім старим тощо. Для

цього спеціально розробили районну програму соціальної захисту і нещодавно в селі Крайні уже було відкрито будинок-інтернат для старих на 30 місць. У гарному, застатному місці розташований будинок, де є всі медичні і побутово-комунальні вигоди, і де новоселів обслуговуватиме персонал також із тридцяти чоловік.

Михайло ВАСИЛАШКО. Хмельницька область.

Волинське історичне товариство

створене нещодавно в області. Його метою є розвиток руху за правдиве висвітлення історії України і, зокрема, Волині, залучення до її вивчення молоді, використання новітніх здобутків у цій галузі. На установчій конференції головою обласного історичного товариства обрано завідувача кафедри історії України Волинського університету професора Івана Кічина.

Волинська область.

Богдан БЕРЕКЕТА.

РОСІЙСЬКЕ ПИВО З ... КИЄВА

У травневому номері «Українсько-канадського вісника», що виходить в Торонто, із критичним дописом «Велика загадка?» виступила кореспондентка газети Люба Москаль.

Авторка обурена фактом появи у крамницях Торонто та інших канадських міст пива, імпортованого з України, на етикетках якого англійською мовою написано: «Продукт СНД. Імпортоване російське пиво. Зварене і розфасоване на Оболенському пивзаводі

Києва, Україна». З цього приводу в авторки виникло багато запитань: «А що, Київ розміщений у Росії? Чому Київ, якщо він ще український, експортує російське, а не українське пиво?». А може, Київ і не знає, що він репрезентує пиво Росії у Канаді? А куди йде валюта за «російське» пиво, зварене у Києві? Авторці бачило, що Україна, будучи вже три роки незалежною державою, продовжує представляти свою продукцію на Заході під вивіскою Росії.

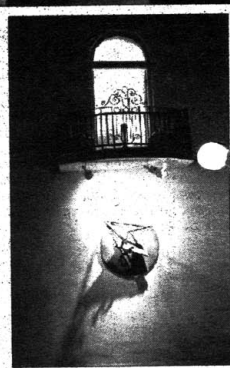

ГЕОМЕТРИЯ СПОГАДІВ

Історія українського авангарду вже набула ніби й не новизни. Причини зрозумілі. Говорять про художників-конструктивістів, пригадують, що геометрія їхніх робіт являла раптову і одразу перетворювалася у географію. Проте людство (і ми так само) приречене на спогади. Як на любов. Хтось навіть підсумував: пам'ятати це і значить — любити.

Гени — річ уперта, нічого тут не вдіеш. Тому-то рано чи пізно все повертається на крути свої — адже воно й не знало нікуди, просто не загубилося. Але у київському повітрі з початку 20-х літає дух, що живив великих «безпредметників» — Петрицького, Ермиліова, Екстер. Це повітря унікальне. Тому американська художниця Діана Ганські свої скульптурні конструкції створювала не у компанії заокеанських мхмарочів, а тут, приблизно в районі Володимирської гірки. Вирізняючи потужну космічну енергію, її роботи несуть у собі спогади про символи культури давніх, і формулу, що читається кризь віки: вага, швидкість і напрямок руху. Гармонія космосу і гармонія творчості — за одними законами.

Найважливішнє, що подивитися роботи Діани до центру ми-

стества «Брама» приходили тишнелюби, маленькі київські бабусі. Це в часи їхньої молодості Хрещатик прикрашався до Першотравня у стилі конструктивізму. Незрозумілого — не існує, є тільки забуто. Кожен бабуся пам'ятає, виходить, і нам все це відомо. Справа за найменшим: згадати — значить, полюбити.

Ганна РОМАНЦОВА.

На знімках: Діана Ганські та її роботи.

Фото Юрія ШКОДИ.

У шахту — по здоров'я

За два роки існування спелеознарядки, що розташована у шахтно-соляних печерах дональського містечка Соледару, тут пройшли лікувальні бальні як 2 тисячі пацієнтів.

Нині побудована розпочато будівництво наземних корпусів — доріжки черги комплексів спелеокурортів. У його створенні беруть участь близько 20 підприємств організації України. У перспективі тут з'явиться можливість оздоровлювати одночасно тисячі спелеотерів, що страждають на хвороби верхніх дихальних шляхів та легень.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

Складно пробити інформаційну блокаду бюлетеню «Україна»

У свідомості болгар ми, українці, ще недавно були росіянами. Це зумовлено не тільки історичним розвитком Болгарії та Росії, у складі якої Україна була провінцією. Політика Москви була така — возвеличували російський народ, російську культуру, вплив Росії на Болгарію. Хоча саме в Україні проживає найбільша болгарська діаспора (230 тисяч чоловік) і саме в Україні навчалися герої національно-визвольного руху Болгарії, а Болград, що на Одещині, був кузницею болгарської інтелігенції. Одне слово, Україна, хоч як прикро, сприймалася в Болгарії як Росія.

Не знаю як де, а в Софії нашим дипломатам доводиться нелегко, особливо на тлі російської активності. Останніми, хто приїжджав сюди з українських вищих владних структур, були заступник міністра закордонних справ Олександр Макаренко та міністр внутрішніх справ Андрій Васишин. Саме Макаренко сказав про потребу прорвати інформаційну блокаду навколо України. «І бюлетень, що його із січня розпочало видавати українське посольство в Софії, має саме таку мету», — каже перший секретар посольства Віталій Москаленко.

Бюлетень «Україна» виходить болгарською мовою раз на місяць тиражем 500 примірників. Розповсюджується через софійську фірму «Експорт-клуб». Окрім актуальних новин з України, нормативних документів, він містить і цікаві бізнес-оферти. Приміром, у двох останніх числах видання були представлені десять областей України з адресами підприємств та фірм, які хотіли б налагодити контакти з Болгарією. Подано й біржову інформацію, курс карбованця до долара. Матеріали з бюлетеня передрукують тутешні га-

На зв'язку — Софія

зети «Демокрація», «Пари» та інші, ними користуються Болгарське телеграфне агентство. «Бюлетень» дає мені змогу дізнатися про те, чого раніше не знав, — з політичного, економічного, культурного життя України», — сказав мені болгарський депутат Філіп Боков. Власне, це чи не єдине джерело достовірної інформації про стан справ в Україні. Нині болгарська фірма «Толока-прес», яке також розповідає про Україну.

У розмові з болгарами інколи просто дивувешся, як мало вони знають про українсько-болгарські культурні зв'язки. Скажімо, мало кому відомо, що свого часу болгарські хлопці навчалися в Києво-Могилянській академії, що в Софії перебувала Лесья Українка, що в столиці Болгарії наприкінці минулого століття працював і похований Михайло Драгоманов. «Нині ведемо переговори з властями про відкриття в Софії меморіальної дошки Драгоманову», — розповів Віталій Москаленко. — Маємо намір перекласти болгарською мовою та видати «Історію України», за допомогою київського товариства «Компанія

Рос'я влаштувати тиждень українського фільму на Болгарському телебаченні». Всі ці заходи, зрозуміло, потребують коштів. Без них марно сподіватися, що інформаційну блокаду навколо України можна прорвати. Росіяни, наприклад, мають у Софії культурно-інформаційний центр (за розмірами, як палац спорту) з чималим персоналом. А в нас — один пан Москаленко, який в посольстві відає питаннями культури та преси. Очевидно, без спонсорів не обійтися. А ними могли б стати 73 фірми (українські та болгаро-українські), котрі працюють на тутешньому ринку, якщо вони дбають не тільки про свої прибутки, а й про імідж, незалежності України, про відродження паліних у минулому культурних зв'язків між українцями та болгарами.

Володимир ГАЙДАМАКА.

Продиктовано в номер

Канада реалізує угоду

У Києві підписано Меморандум про умови надання Україні технічної допомоги у вигляді гранту (безвідплатної допомоги) розміром п'ять мільйонів канадських доларів. Від канадської сторони, за дорученням президента Міжнародного центру розвитку досліджень, Меморандум підписав директор Бюро допомоги країнам Центральної та Східної Європи Дан Даниєлс, з української — міністр охорони навколишнього природного середовища України Юрій Костенко. Цей документ має важливе практичне значення для реалізації Програми поліпшення екологічного стану басейну Дніпра. Зокрема, передбачає допомогу у створенні інформаційної системи управління якістю води з її центром — Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища по Запорізькій області.

Поважати права людини

Тимчасовий повірений у справах України в Латвії В. Чорний виступив по латвійському радіо з розповіддю про внутрішньополітичну ситуацію в Україні на день президентських виборів і стан українсько-латвійських відносин. Він торкнувся також прийнятого парламентом Латвії Закону про громадянство, котрий викликав стурбованість міжнародних організацій, дипломатичних представництв ряду країн та нелатвійського населення Латвії як такий, що містить елементи законодавчої дискримінації за національною ознакою. Тимчасовий повірений висловив побажання, щоб українці в Латвії були б такі ж повноправні, як і латвіші в Україні.

Шпигували за друзями

Звинувачений у шпигуванні на користь Радянського Союзу, а згодом і Росії кадровий співробітник ЦРУ О. Еймс заявив, що передав Москві інформацію про таємні операції свого відомства з «проникнення до урядів» європейських держав. Керівництво ЦРУ заперечило, що Москва сповістило про це західні уряди, відкликало із Західної Європи своїх співробітників, побоюючись міжнародних скандалів, тим більше, що ці співробітники не мали дипломатичного імунітету.

Сумна статистика

Кожний сотий громадянин Росії не має роботи або зареєстрований державною службою працевлаштування як незайнятий трудовою діяльністю. Переважна більшість російських безробітних складають жінки і робітники, яких частіше за інших звільняють з роботи. За статистикою, нині в Росії майже півтора мільйона непрацюючих громадян. З них мільйон 219 тисяч отримали статус безробітних. Причому кожні двоє із трьох безробітних — колишні робітники.

Пілот не потрібен

Щоб розширити можливості США у спостереженнях за «гарячими точками» — Боснією та Північною Кореєю, Пентагон створюватиме два нові безпілотні літаки — «шпигуни». Перший літак-робот із застосуванням технології «Стелс» розробляють виготовити протягом 18 місяців. Невдовзі готовим до польоту буде другий безпілотний У-2. Вимоги Пентагону до літаків: долати великі відстані на якійсь більшій висоті, стежити за об'єктом не менш як добу. Обидва «шпигуни» передаватимуть отриману візуальну інформацію через супутник. Програма їх створення очікується в мільярд доларів.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Панорама

Переговори

Ємен: що далі?

У той час, коли активізуються міжнародні дипломатичні зусилля, спрямовані на припинення громадянської війни в Ємені, експерти у військовій сфері і політичні спостерігачі вивчають питання про можливий розвиток подій у цій країні у разі, якщо бойові дії затануть на тривалий час. Як зазначає видавана у Лондоні саудівська газета «Аш-Шарк аль-Аусаті», багато хто з них погоджується на думку, що війна в її класичному варіанті з широким використанням бронетанкової техніки та авіації навряд чи буде тривати довго. І коли справа не завершиться переговорами, то протистояння у Ємені може набути однієї з форм, які вже відомі з досвіду інших країн. Якщо війна затягнеться, кожна зі сторін може поставити під рушницю до 80 тисяч солдатів. До цього слід додати кілька десятків тисяч бійців, що їх виставлять сильні племінні клани. До моменту початку війни у Півночі та Півдні було близько 150 винищувачів, 1100 танків, 600 важких артилерійських гармат, 12 пускових установок ракет «Скад» і «Фрог» на 200—250 ракет. Жодна зі сторін не може розраховувати зараз на зовнішніх союзників і не отримувати зброї й економічної допомоги, а без них війна в нежач одній державі не може тривати довго.

Враховуючи географічні умови та політичні реалії Ємену, військові аналітики гадають, що розвиток подій у цій країні може піти за одним із шести таких сценаріїв.

Югославський варіант. Він означає продовження арбострілів та повітряних нальотів і неминучий розкол. Якщо це станеться, напруженість у Ємені та навколо нього збережеться і затягнеться на невизначений час.

Латиноамериканський варіант. Дві протиріччя сторони подірюються на невеликі воюючі угруповання. Місцеві вожді створюють зони свого впливу в багатьох районах як на Півночі, так і на Півдні. У такому разі напруженість і нестабільність замишаються також на тривалий період.

Афганський варіант. Передбачає бій за оволодіння одним з головних міст, зокрема Аденом. Починаються ракетні та артобстріли, головною жертвою яких стає цивільне населення. Наслідком стануть величезні руйнування в обложених містах, але перемоги це не принесе жодній зі сторін.

Сомалійський варіант. Означає поступовий і повний розвал урядових структур. В результаті незабаром почнуться голод і повна анархія, що вимагатиме іноземного втручання для наведення порядку.

В'єтнамський варіант. Військові підрозділи однієї сторони переходять на бік другої і надають їй допомогу в досягненні повної перемоги. Це не значить, що переможе та сторона, в якій більше населення. У В'єтнамі перемога ЛСН, незважаючи на те, що населення Півдня було більшим і йому допомагали США.

Туркменський варіант. Жодна зі сторін не зможе здобути перемогу, з'явиться ймовірність здійснення військового перевороту всередині якогось табору. Нове керівництво припиняє вогонь і намагається зберегти символічну єдність країн.

Звичайно, не можна стверджувати, що розвиток подій у Ємені піде саме за одним із цих сценаріїв. Можливо, з'явиться зовсім новий, ємський, варіант. У будь-якому разі ця війна дуже дорого коштуватиме народам Ємену.

В'ячеслав АНЧИКОВ.

Бажано до старого не повертатися

Поволення переговорів з Північною Кореєю має велике значення в плані врегулювання проблеми навколо її ядерної програми, заявив помічник Президента США з національної безпеки Е. Лейк. «Така дискусія, — підкреслює він, — від час зустрічі з журналістами, — дає добру можливість досягнати двох головних цілей. По-перше, зробити щось стосовно майбутнього розвитку ядерної програми Північної Кореї, а по-друге, одержати відомості про те, що було зроблено у цій галузі в минулому». Лейк попередив, що такі переговори «будуть дуже складні».

Відповідаючи на запитання, як планує діяти Вашингтон у разі провалу такого діалогу, помічник Президента відповів, що США повернуть до тієї політики, яку вони проводили тиждень тому. Мається на увазі, за його словами, робота в «Раді Безпеки ООН з метою запровадження торговельно-економічних

санкцій проти Пхеньяну».

«Проте це не відповідатиме інтересам Північної Кореї, так само як і всього міжнародного співтовариства», — зазначив Лейк. — Саме тому США з великою рішучістю йдуть на ці переговори, і, сподіваюся, вони завершаться успішно».

Франс Прес.

Може, й до нас заїде

Військ дім повідомив, що Президент США Б. Клінтон під час призначеної на першу половину липня європейської поїздки, в ході якої він відвідає Польщу, Італію та Німеччину, має намір побувати з візитом у Латвію, під час якого відбудеться його зустріч з президентами трьох балтійських республік.

А як у них!

Пластиковий паспорт

Незабаром замість паспорта, згідно з прийнятим Законом «Про особисте посвідчення громадян», громадянин Азербайджану матиме особисте посвідчення із пластику. Посвідчення із 18 ступенями захисту, серед яких голографічний та магнітний, підробити практично немож-

ливо. Цей обмін обійдеться державі у 7—8 мільйонів доларів і триватиме протягом 1995 року.

Крім звичних паспортних атрибутів, у пластиковій карточці буде вказано зріст, колір очей та групу крові.

Ровшан АЛІЄВ.

Право

Чи настав уже час мати власний Кримінальний кодекс?

Найбільш характерною прикметою сучасного життя незалежної України є, мабуть, безліч складних, неординарних проблем, які вперше постають перед нею на новому шляху. Зробити правильний вибір, не програти час — від цього багато в чому залежать зрушення на краще або, навпаки, створення для цього належних передумов.

Уперше за свою багатолітню історію Україна самостійно розв'язує і питання судової реформи, формує власне законодавство, осмислює і організує правосуддя і правовиконавчу систему. Багато що доводиться розпочинати на порожньому місці, так би мовити, з чистого аркуша. І в цьому розумінні своєрідно легка іноспіна становить питання послідовності, чіткості у прийнятті законодавчих актів.

Ідеться про визначення пріоритетності правового врегулювання різних сфер державного й суспільного життя, про органічний їх взаємозв'язок і, зрештою, про те, чи існує обов'язкова черговість у прийнятті найвищим законодавчим органом тих або тих законів.

Якщо говорити конкретно, йдеться, зокрема, про те, чи може бути прийнятий розроблений за завданням постійної Комісії і внесений нею на розгляд Верховної Ради новий Кримінальний кодекс перш ніж будуть прийняті нова Конституція і новий Цивільний кодекс.

Розмірковуючи над цим питанням, не можна не зазначити, що будь-яка абстрактна, уможливлена, відірвана від життя

схематична схема його розв'язання нічого іншого, крім шкоди, важливі загальнодержавній справі не дасть.

Якщо дивитися на справу з позицій формальної логіки, з позицій «чистоти», так би мовити, науки, ідея прийняття Кримінального кодексу тільки після введення в життя нової Конституції та нового цивільного законодавства може декому здатися привабливою. Адже така послідовність забезпечує у сфері кримінального правосуддя цілісність, ясність у питаннях — що саме та якими кримінально-правовими засобами слід захистити.

Проте досвід правових держав свідчить, що наперед визначеної послідовності в законотворчому процесі ніколи не існувало. Кожна країна завжди приймала і приймає насамперед ті закони, в яких для неї є найбільша потреба, і це зрозуміло, бо коли горить будинок, дбають перш за все не про прокладання шляхів до нього, а про врятування людей, матеріальних і духовних цінностей.

Характерний щодо цього приклад Німеччини, де понад століття існував без істотних змін кримінальний кодекс, хоча за цей час кілька разів змінювалися конституції, географія держави, відійшли в небути імператори, канцлери, навіть зловісна берлінська стіна.

Таким шляхом іде й Україна, яка не чекаючи нових Конституції та Цивільного кодексу, вже прийняла ряд кодексів, потребу в яких диктувало життя, — Земельний, Водний, Повітряний, Митний та інші закони.

У сучасних умовах, з урахуванням конкретних історичних, економічних обставин та особливостей криміногенної ситуації, а також ідеологічної упередженості чинного кримінального законодавства, що не забезпечує адекватного врегулювання відносин у кримінально-правовій сфері, прийняття нового Кримінального кодексу є для України нагальною потребою. Не лише ті, хто потребує ні всі: населення (не лише ті, хто потребує захисту від злочинних посягань, а навіть і самі правопорушники), і держава, реальну силу й авторитет якої зміцнюватиме новий кримінальний закон.

Кримінальний кодекс — універсальний закон. Поширюючи свою дію на всі сфери правовідносин (у випадках порушення норм закону), він визначає найвищий ступінь юридичної відповідальності, і в цьому розумінні має справляти зворотний вплив на розвиток інших галузей законодавства.

Отже, навіжувати новий громадський кодекс України можна прийняти лише після Конституції і Цивільного кодексу, навіряд чи можна визнати за спроможну. Саме на цьому наголошувалося у багатьох виступах на міжнародній науково-практичній конференції, що відбулася у Львові в грудні минулого року. Ця ідея не знаходить підтримки фахівців як України, так і країн ближнього та далекого зарубіжжя.

Звідки ж узятися ця ідея, яка народилася?

Відповідь жодних труднощів не становить. Ідея з'явилася тоді, як створена Кабінетом міністрів України у 1992 році ро-

боча група з підготовки нового Кримінального кодексу України після багаторазового перенесення терміну завершення цієї роботи виявилася, зрештою, нездатною подати сучасний, якісний законопроект; після того, як її намагання наявності безглузде з точки зору елементарної юридичної логіки, розрізнене прийняття окремих главок Кодексу було у серпні минулого року відхилене адміністрацією Президента України; після того, як з'ясувалося, що складений нею проект порівняно з іншим проектом Кримінального кодексу, внесеним на розгляд Верховної Ради України, виявився, на жаль, неконкурентоздатним.

Здається, усе ясно. Хочеться на завершення висловити надію, а точніше — впевненість в тому, що всі, хто дбає про добробут України, зуміють розібратися і побачити, де тут вузькоконторпративний, а де загальнодержавний інтерес, зможуть відійти від того, щоб Україна не повторила сумного досвіду Росії, яка, маючи прилад розроблення нового Кримінального кодексу, через неуправдане очікування прийняття інших законів змуснена була поступитися ним. Тепер у справі розроблення кримінального законодавства вперед вийшла Україна, і становище лідера на цьому шляху їй не слід було б втрачати.

Г. АГАФОНОВ,
заслужений юрист України,
В. СМІТЕНКО,
доктор юридичних наук, професор.

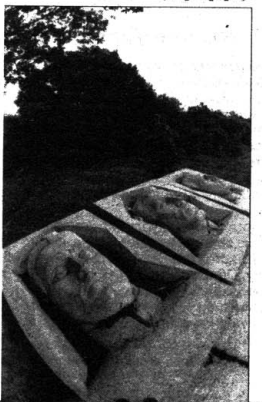
Фотофакт

Слов'яногірськ Донецької області. «Видовище неорганізованих мас для мене нестерпне», — ці слова полум'яного більшовика Артема виписані на п'єдесталі, на якому стоїть статуя героя революції з характерними для вождя жестом. У його нізку струмлює Сверхсильний Донець і ковалється в густій зелені Святогорський монастир — відомий пам'ятник духовної культури України. Зараз тут знову, як і багато років тому, чоловічий монастир...

На знімку: монумент Артему; біля підніжжя пам'ятника Артему.

Фото Володимира ФАЛІНА (Україноформ).

Й значення важко переоцінити, особливо в нинішній кризовий період. Адже ті 3—5 соток для безробітного як умовно безробітного городника, який уже кілька місяців не одержував зарплати і навіряд чи скоро одержить її, чи не єдине джерело для виживання. Як і для пенсіонерів, ветеранів війни та праці, чорнобильців, інвалідів... Тому й недивно: настав червень, а люди ходять, оббивають пороги інстанцій, добиваються землі, щось там на виділених ділянках саджають, сіють, саляють.

За словами заступника начальника управління земельних ресурсів Кіровоградської обласної адміністрації (він же — голова обласної садово-городньої комісії) Івана Владава, не вважаючи на те, що в області майже 100 тисяч громадян мають городи і близько 90 тисяч — сади ділянки, очок їх одержати ніяк не меншає. І всі хочуть мати земельку поблизу міста, а там її вже немає. Во хоч згідно із законодавством для ведення фермерського господарства, індивідуального садівництва та городництва в колективах сільськогосподарств мають вилучати 7—10 відсотків площі, їх вилучили усі 15. Тому й недивно, що третина із названої кількості садово-городніх ділянок припадає саме на приміський Кіровоградський район. Прохачам пропонують віддалені ділянки, наприклад, на території Клишівської й Калинівської сільських Рад, а вони й не хочуть.

Днями ми разом із заступником глави Кіровоградської райдержадміністрації розглядали заяву чорнобильців, які вимагають надати їм землю поблизу міста як сільгоспівкам, — каже Іван Васильович, — однак нічим зарадити їм не змогли: у зручних місцях усе вже розподілено. Не набагато краща ситуація і навколо Знам'янки, Олександрії, Світловодська. Тут теж давним-давно ви-

черпано всі резерви, а люди вимагають свого. І навіть якщо домагаються, не завжди можуть господарювати на виділеній ділянці.

Ось яку невеселу істо-

Соціальний зріз

«Мала земля» для великого міста

рію розповіла голова ради ветеранів війни та праці ЖЕКУ № 1 міста Світловодська Лідія Дормідонтова. Виділи дві роки тому Світловодський райвиконком ветеранам 5 гектарів землі строком на два роки і стільки ж — інвалідам. Виростили врожай, зібрали, а потім запрошує їх до себе голова районної Ради Анастолії Гусева і пропонує перебрисати в інше місце. Мовляв, тут буде зводиться новий мікрорайон, а землі немає. Довелося перебрисати.

Ніякого мікрорайону там не побудували, — гірко всміхається Лідія Васильовна. — А виростило, мов з-під землі, «поле чудес» № 2 — так народ назвав триповерхові дачі начальників. Нам же виділили 2,5 гектара біля кооперативу «Металург-4» Світловодського заводу чистих металів, і я цілий рік вела боротьбу не на життя, а на смерть, поки відібрати від них законно

виділену нам ділянку.

Нещодавно мій опонент на виборах, не приховуючи задоволення, говорив, яка то він радий бути господарем землі. Он навіть ветерани — і ті беруть ділянки. А мені подумалося: чи то від доброго життя прокинулося в людей таке прагнення? Може, й Лідія Дормідонтова, яка пройшла німецькі концтабори і тюрми, роки підпільної боротьби, і не напружувала б сьогодні останні сили, «вибиваючи» землю своїм ветеранам, як-

подібні ділянками, необхідно створити комітетний центр. А для цього потрібні чималі кошти. Поки що їх немає.

Тривожить Івана Васильовича й те, чи використовувати належним чином ділянки пенсіонерам та інвалідам, сільгоспівкам й безробітним, які явні так і приховані. В останніх просто немає грошей, щоб дістатися до городу. Та й транспорт туди не завжди ходить. І не виключено, що ділянки замість щедрого урожаю уродять пишними бур'янами.

Що ж тут робити? Враховуючи матеріальну скруту, обласна держадміністрація запровадила пільги для ветеранів і учасників війни на проїзд до городних ділянок. Світловодський міськвиконком збирався відновити маршрут приміського поїзда на лівий берег Дніпра та катера в затоку на правому березі. Підприємства, які ще не зупинилися, намагаються налагодити доставку своїх вивільнених працівників до садів і городів. Мабуть, варто було б подумати і в загальнодержавному масштабі, щоб допомогти людям сповна використати можливості колективного садівництва й городництва для самозабезпечення міського населення найнеобхіднішими сільгосппродуктами. Доки фермери нагородять, вижити як якось треба!

Як і в кожній справі, під час розподілу «малі» землі не обходяться без шахрайства, хитрувань. Деякі громадяни умудряються приховати в різних місцях по кілька ділянок.

Щоб вивести на чисту воду таких спритників, — зауважив І. Владав, — ми запровадили систему «Пошук». Дані існуючих садових кооперативів заклали в комп'ютер, перевірили і виявили майже дві сотні власників двох дач і більше. Щоб зробити так і з го-

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Концерн "Юрковича"
запрошує до співробітництва
підприємства та організації
всіх форм власності.

Приймаємо та розміщуємо на найвигідніших умовах
майнову приватизаційні сертифікати громадян.
Відкриваємо регіональні представництва
ДТ "Юрковича-траст".

Тел. (044) 417-61-45.

На взаємовигідних умовах розмістимо вільні кошти
підприємств на строк від 3-х місяців до 1 року.

Тел. (044) 417-22-27.

Укладемо контракти на забезпечення організацій
агропромислового комплексу паливно-мастильними
матеріалами та зрідженням газом в серпні-листопаді
1994 року.

Тел. (044) 417-27-51.

Забезпечимо оплату Ваших контрактів в Росії в обмін
на оплату контрактів російських підприємств в Україні.

Тел. (044) 417-22-27.

Приймаємо на реалізацію цінні папери
організацій всіх форм власності.

Тел. (044) 417-61-45.

Ми будемо раді розглянути інші пропозиції
щодо ппінного співробітництва.

Наша адреса: м. Київ, вул. Лук'янівська, 1,
тел./факс (044) 416-53-45.

Светловодское акционерное общество «Объединение Днепроэнергостройпром» предлагает покупателям:

3-комнатные и 4-комнатные жилые дома серии «Кордон» с верандой, мансардой, подвалом и гаражом;
сборные железобетонные гаражи размером 4х6 м с подземной и надземной частями для индивидуального транспорта;

двухэтажные административные 12х30х(3х3) м и одноэтажные промышленные 12х30х6 м, 12х30х4 м железобетонные быстромонтируемые здания для офисов, общежитий, столовых, складских помещений, мастерских;
выбросопоры для линий электропередач напряжением 0,4; 6—10 кВ.

Заводы объединения выпускают обширную номенклатуру железобетонных изделий промышленного и гражданского строительства.

По желанию заказчика производим монтаж гаражей, жилых домов, конструкций БМЗ. Отгрузка продукции — ж.д. транспортом или самовывозом.

Форма оплаты — предоплата по ценам апреля месяца 1994 года со скидкой на 20%.

Наш адрес: 317000, г. Светловодск Кировоградского обл. АО «Объединение Днепроэнергостройпром»; телефон 05236-5-31-15, факс: 2-74-96, телетайп 282765 Акт.

РЕАЛИЗУЕМ

импортные
автомобильные
ОБОИ

от 4 до 6 долларов
более 30 видов.
При оптовой партии
(500 шт.) — скидка.
Форма оплаты —
любая.
тел. 224-23-88.

ПОСТОЯННО В ПРОДАЖЕ:

автосаправочные станция;
колонки «НИСТРУ»;
автокраны;
автопогрузчики 40810;
трактора МТЗ-80, МТЗ-82;
экскаваторы ЭО3323,
ЭО2628, ЭО2629;
ШКОДА 706 С П/П АЛКА
Г/П 13Т 1982 Г/В.

Телефоны: (044)
435-70-77, 435-21-22.

PAREX BANK

Мы ближе, чем Швейцария!

- ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ Тел. 221649
- НАЛИЧНАЯ ВАЛЮТА ЗА БЕЗНАЛИЧНУЮ Тел. 223378, 321341
- ВАЛЮТА ЗА РУБЛИ Тел. 223378, 321341
- ПРОДАЖА КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ Тел. 223378, 321341
- ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ Тел. 281483, 322416
- ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ ПО ВСЕМУ МИРУ Тел. 221649
- АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ Тел. 284330

Главный офис: ул. Смильш 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (0132)-331970, 222291 • Факс: 215201
Телекс 161371 PAREX SU

Запасные части

Новое поступление!
4-хтактный
одноцилиндровый двигатель
УМЗ-56

И, как прежде, более 200 наименований
запасных частей к автомобилям
ЗИЛ, ГАЗ, Москвич

От зеркала до двигателя со склада в Киеве!!!

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70, 264-14-86
факс 264-24-05

Страховое акционерное общество «Саламандра» осуществляет все виды страхования за валюту при выезде за границу для частных лиц и организаций:

Страхование медицинских расходов на лечение при выезде во все страны мира, за исключением государств бывшего СССР, ЧССР, Югославии, Болгарии, Румынии, Албании и Северной Кореи (при этом САО «Саламандра» и немецкое страховое общество «Cronia Krankenversicherung AG» принимают на себя все расходы с лимитом ответственности 100% без ограничения);

страхование гражданской ответственности при выезде во все страны мира на автотранспорте за ущерб, нанесенный жизни, здоровью, имуществу и интересам третьих лиц (зеленая, синяя и желтая карты, греницполисы).

76 лет безупречной репутации и высокая квалификация сотрудников САО «Саламандра», партнерство с ведущими зарубежными фирмами обеспечивают ведение страхового дела в соответствии с международными стандартами.

Филиалы САО «Саламандра» на Украине:

1. Винница (0432) 35-07-08
2. Горьковск (06242) 7-44-29
3. Днепродзержинск (Днепропетровская обл.) (05692) 3-32-13
4. Днепропетровск (0562) 46-20-92
5. Донецк (0622) 93-11-54
6. Запорожье (0612) 34-21-11
7. Ивано-Франковск (03422) 4-83-49
8. Желтые Воды (05652) 2-43-47
9. Житомир (0412) 34-04-18
10. Керчь (06561) 2-33-79
11. Киев (044) 229-34-57
12. Кировоград (0522) 55-33-14
13. Кривой Рог (0564) 74-68-38
14. Луганск (0642) 53-15-37
15. Луцк (033) 5-02-01
16. Львов (0322) 75-48-75
17. Мариуполь (0629) 33-14-08
18. Николаев (0512) 37-30-14
19. Ужгород (03122) 3-62-83
20. Одесса (0482) 28-86-36
21. Полтава (05322) 2-15-92
22. Ринное (03622) 9-51-45
23. Савалва (Закарпатская обл.) (03133) 2-22-35
24. Севастополь (0690) 23-84-45
25. Симферополь (0652) 27-24-43
26. Славянск (Донецкая обл.) (06262) 2-44-97
27. Тернополь (03522) 5-39-53
28. Харьков (0572) 38-11-51 (с выходные и праздничные дни — 32-51-42)
29. Хмельницкий (038) 1-17-45
30. Херсон (05522) 6-45-80
31. Черкассы (0472) 43-37-23
32. Чернигов (0462) 13-55-55
33. Феодосия (06562) 3-02-37
34. Ялта (0654) 32-88-83

ВНИМАНИЮ РУКОВОДИТЕЛЕЙ ПРЕДПРИЯТИЙ!

РЕАЛИЗУЕМ СО СКЛАДА В КИЕВЕ
Сепараторы-сливкоотделители: ОС-Б — 1 тонна/час, ОС-2-Т3 — 6 тонн/час, ОС-2-Д500 и другие.
СТАНКИ

Токарные — 1Н65, 16К40, МК8066, 1К62 и другие.
Фрезерные — 6Т12, 6Т83, 6Т82Г и другие.
Ножницы гильотинные — НК3418-6,3 мм; НК3416-4 мм.

Телефоны (044) 552-97-82, 552-96-74, 552-92-83.

Культура

У ПІСЕННИЙ
ВІНОК ЧЕРКАЩИНИ

Хлібом-силю на вишиваному рушникові вітали черкащани своїх улюбленців — артистів Черкаського державного заслуженого українського народного хору, лауреата Шевченківської премії. Укладений мистецький колектив, який творили у свій час визнані майстри народного хорового співу Авдєєвський, Папкевич, Кукарєв, опинився в останні роки у важкій матеріальній і творчій скруті. Заслужений артист України Олександр Стадник, який після двадцятирічної перерви знову очолює хор, зумів вивести його з кризи і дати «друге» дихання. Нову концертну програму, в якій, немов у

барвистому вінку, переплелися історичні, фольклорні мотиви Тарасового краю, глядачі зустріли тепло і захоплено.

Виявила увагу до творчого колективу і місцева влада — на його рахунок за розпорядженням представника Президента в області Василя Цибенка переказано 50 мільйонів карбованців. Створено також фонд підтримки народного хору при обласній філармонії. Благодійні внески використовуватимуться для здійснення нових постановочних робіт, запису і обробки фольклору, проведення хорових конкурсів і фестивалів на Черкащині.

Лілія ТИТАРЕНКО.

Повертаючись до надрукованого

УСЕ Ж ТАКИ ІСТИНА ДОРОЖЧА

31 травня в нашій газеті опубліковано матеріал Василя Тутлука «Краще бути сиротою, ніж мати таких «батьків», як Укоопспілка, — вирішило споживче товариство», де автор допустив використання кількох некоректних висловлювань на адресу працівників Укоопспілки та Вищого арбітражного суду України.

Редакція також уточнює, що відповідно до ст. 14 Арбітражного процесуального кодексу України Вищий арбітражний суд України «може в межах підвідомчості арбітражних судів України прийняти на свій розгляд будь-яку справу».

У цьому зв'язку приносимо свої вибачення працівникам Укоопспілки та Вищого арбітражного суду України, а також нашим читачам.

Спорт

Завершився перший Міжнародний турнір з міні-футболу серед інвалідів-ампутантів, присвячений пам'яті воїнів-інтернаціоналістів, який проходив у Києві. Його організували Українська спілка ветеранів Афганістану та футбольний клуб «Афган-Київ». На турнір прибули команди з Владикавказя, Іжевська, Москви, Житомира, Харкова, Ташкента. Розташувалися вони у чудовому готелі олімпійської бази в Кончі-Заспі.

Попередні ігри в підгрупах проходили на футбольному полі учбово-спортивної бази «Конча-Заспа», яка належить ФК «Динамо».

По два переможці підгруп вийшли до півфіналу, де в напруженій боротьбі «Спартак» (Москва) з рахунком 2:1 переміг господарів змагань — команду «Афган-Київ», а «Ірстона» (Владикавказ) обіграв «Магнат» із Ташкента.

Аби привернути більшу увагу громадськості, болільників до такого футболу, ігри за третє місце і фінал відбулися на київському стадіоні «Динамо».

Коли команда «Афган-Київ» досить легко здобула перемогу над дворазовим володарем Кубка світу командою «Магнат» — 4:0, боротьба за перше місце стала окрасою цього турніру.

СИЛЬНІ ДУХОМ

Москвичі досить упевнено почувалися на полі і на перерву пішли з рахунком 3:0. Та команда Владикавказя і не думала миритися з програшем, і на перших хвилинах другого тайму у ворота москвичів влетів м'яч. Подальшу гру владикавказці провели в безперервних атаках, дарма що кілька разів довелось міняти лапмані: мліці, і їхні поривання були винагороджені ще одним голом. Та, захопившись атаками, захист «Ірстона» не встояв перед вдало спланованою їй добре розіграною атакою москвичів, і їх кращий гравець Сергій Кузнецов забив четвертий м'яч. Проте шквал атак футболістів «Ірстона» не вшухав і незабаром третій гол влетів у сітку суперників. Його забив кращий гравець турніру Володимир Сігоєв після прекрасного сольного проходу, якому могли б позавидувати гравці «великого футболу». Здавалось, ще мить — і рахунок зрівняється, та чергову атаку владикавказців обіграв фінальний свисток. Отже, перемігши з рахунком 4:3, «Спартак» з Москви зайняв перше місце.

— Основне завдання цього турніру та інвалідного футболу взагалі, — сказав капітан команди «Афган-Київ» Ю. Прохоренко, — це перш за все

належна реабілітація тих, хто у свій час потрапив у складну ситуацію і став інвалідом, фізична підготовка, адже хлопці в повсякденному житті обмежені в рухах. Також хочемо привернути увагу владних та комерційних структур до проблем інвалідів і інвалідного футболу зокрема.

Турнір завершився. Його учасники розіхалися по домівках готуватись до нових змагань, основним з яких буде розіграв Кубку світу, що пройде наприкінці цього року в Москві. Бажаємо успіхів мужнім хлопцям.

Володимир СНИТКО.

Футбол

На чемпіонаті
світу

Матч № 27. Чикаго. Болівія — Іспанія. 1:3. Гвардьола, 19, з пенальті (0:1). Камінеро, 66 (0:2). Е. Санчес, 67 (1:2). Камінеро, 71 (1:3).

Матч № 28. Даллас. Німеччина — Корея. 3:2. Клінсманн, 12 (1:0). Рідле, 20 (2:0). Клінсманн, 37 (3:0). Хван Сен Хон, 53 (3:1). Хон Мюн Бо, 63 (3:2).

Змагання в підгрупі С завершено: Німеччина — 7 очок, Іспанія — 5, Корея — 2, Болівія — 1.

ECO-MED-POLL Ukraine

ексклюзивний дистриб'ютер компанії

Procter & Gamble

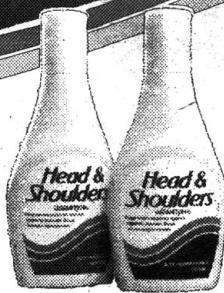
со склада в Києве

ARIEL

600 гр

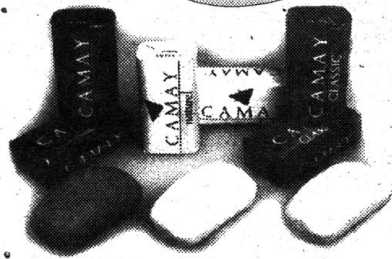
Універсальний пральний порошок. Гарантує безпечну чистоту білизни без утомительного застирювання, отбеливания и подсинивания.

Head & Shoulders

150 мл

Надежное средство против перхоти. Шампунь Head & Shoulders избавляет волосы от перхоти и делает их красивыми.

САМАУ

Туалетное мыло высшего качества с тонким и изысканным ароматом.

Київ, бул. Др. Народов 5, тел 268-9168, 268-9211

Приглашаем к сотрудничеству диллеров по Украине

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
• телефон — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи на повертати.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач. • Редакція не закликає поділяти погляди авторів публікацій. • За точність виставлених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 3 рази на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 68953.
Тираж 325245.

Комп'ютер друкує видавництво «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1234567890
Зам. 6311121.

Газету надруковано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».